

1985, 12. června – Sdělení VONS č. 454 „Literatura opět předmětem obžaloby“ o obžalobě podané Okresní prokuraturou v Hodoníně proti Zdeňku Kotrlému a Petru Kozánkovi pro pokus o trestný čin poškozování zájmů republiky v cizině.

Okresní prokurátor v Hodoníně JUDr. Jaroslav Obdržálek podal dne 4. března 1985 obžalobu v trestní věci proti ing. Petru Kozánkovi a Zdeňkovi Kotrlému, v níž je oba viní z pokusu trestného činu poškozování zájmů republiky v cizině (§ 8 odst. 1 k § 112 tr. zák.).¹ Jak jsme již informovali (viz sdělení č. 329 a 345),² byl Petr Kozánek, nar. 8. 5. 1949, technický pracovník podniku KOVO Bzenec, bytem Kyjov, Palackého 196, několik měsíců držen ve vazbě.³ Z. Kotrlý, nar. 21. 6. 1945, invalidní důchodce (v důsledku těžkého zdravotního poškození při práci v chemickém podniku), bytem Brno, Elišky Máchové 35, byl stíhán na svobodě. Hrozí jim trest odnětí svobody až do tří let. Okresní soud v Hodoníně nařídil hlavní líčení na den 19. července 1985.⁴

Trestného činu se měli dopustit tím, že Zdeněk Kotrlý předal Petru Kozánkovi několik rukopisů a požádal ho, aby je při své legální cestě do Rakouska odeslal Alexandru Tomskému, který podle obžaloby „rediguje v Anglii novou filosofickou a literární revui křesťanskodemokratického zaměření“. Petr Kozánek se pokusil přání svého přítele vyhovět, byl však na čs. hranicích zadržen. Jednalo se o čtyři básnické sbírky Ivy Kotrlé, manželky Zdeňka Kotrlého, a o jednu sbírku staršího (65) brněnského katolického básníka Zdeňka Rotreka.⁵

Obžaloba se opírá především o „Odborné vyjádření“ Ústavu pro výzkum společenského vědomí a vědeckého ateismu ČSAV v Brně, podle něhož „vyvážené dokumenty zkreslují historické souvislosti, svět, ve kterém žijeme, je zobrazen jako nejistota, bezútěšný totalitní systém, a jsou tedy schopny svým obsahem poškodit zájmy republiky v cizině“.⁶ Pokládáme za zásadně nepřijatelné, aby o literatuře namísto kritiky a čtenářského zájmu rozhodovaly

policejní a justiční orgány. Navíc se musíme tázat, jakou záruku nepodjatosti skýtá postiženým, podle znění obžaloby „silně nábožensky založeným“, znalecký posudek ústavu, který má ateismus již ve svém názvu.

Podle opakovaného ujišťování čs. představitelů není u nás nikdo trestán za své názory, pokud nejsou doprovázeny kriminálními činy. Vyhoví-li v daném případě soud návrhu obžaloby, bude to dalším důkazem, že netoliko politické názory, ale i pouhé básnické vyjádření životních pocitů může komukoli v Československu vynést několik let žalářování.

Informace o Chartě 77, r. 8, 1985, č. 8, s. 4–5.

POZNÁMKY

- ¹ Obžaloba okresního prokurátora v Hodoníně JUDr. Jaroslava Obdržálka ze 4. 3. 1985 je uložena in: ABS, sign. V 1443 Brno, trestní spis k případu Petra Kozánka; též LP, Sb. VONS, inv. č. 182, sign. I/7, kart. 31.
- ² Správně se jedná o sdělení VONS č. 392 a 395, dokumenty č. 395 a 398. K případu Zdeňka Kotrlého, Ivanky Kotrlé a Petra Kozánka viz dále sdělení VONS č. 457, 462, 463 a 470, dokumenty č. 460, 465, 466 a 473.
- ³ Kotrlý byl ve vazbě držen měsíc, a to od svého zadržení 24. 9. 1984 do 25. 10. 1984, kdy byl usnesením krajského prokurátora v Brně z téhož dne z vazby propuštěn. Usnesení bylo odůvodněno následovně: „*Prověřením dosavadního stavu vyšetřování bylo zjištěno, že obviněný Ing. Petr Kozánek své trestné jednání doznal a objasnil také další okolnosti, mající vztah k celé věci. Tento obviněný také plně objasnil trestnou činnost spoluobviněného Zdeňka Kotrlého [v rámci] uvedené trestné činnosti. Pominuly proto důvody, pro které byl obviněný Ing. Petr Kozánek vzat do vazby.*“ ABS, sign. V 1443 Brno, trestní spis k případu Petra Kozánka.
- ⁴ Jedná se o omyl, hlavní líčení bylo nařízeno na 19. 6. 1985. Viz sdělení VONS č. 457, dokument č. 460.
- ⁵ Literární tvorbou Kotrlé a Rotrekla se zabývá článek „Barokní prvky v díle Ivy Kotrlé a Zd. Rotrekla“ in: *Nový život* 41, 1989, č. 4, s. 71.
- ⁶ Celá citace ze soudněznaleckého posudku Jana Zouhara z Ústavu pro výzkum společenského vědomí a vědeckého ateismu ČSAV v Brně z 18. 1. 1985 zní: „*Shrnuji: Náboženský (křesťanský) světový názor přispívá především v textu Ivy Kotrlé, Odchyt andělů k nábožensky deformovanému pohledu na společenskou skutečnost, ke zkreslování historických souvislostí i politické situace.*“

Svět, v němž žijeme, je zobrazen jako nejistota, nezakotvení, bezútěšný totalitní systém. Skutečnou jistotou, zakotvením a oporou je podle textů křesťanská víra a církev.“ Posudek je uložen in: ABS, sign. V 1443 Brno, trestní spis k případu Petra Kozánka; též LP, Sb. VONS, inv. č. 182, sign. I/6, kart. 31.